

हेमचन्द्राचार्य उत्तर गुजरात युनिवर्सिटी : पाटण

विनयन विधाशाभा

गुजराती विषयनो अल्यासङ्गम

॥ अल्यासङ्गम ॥

(रेग्युलर अने अेक्सटर्नल)

M.A. : GUJARATI

भूत : २०१६थी ङ्गमशः अमलमां

**हेमचन्द्रायार्थ उत्तर गुजरात युनिवर्सिटी : पाठ्य
विनयन विद्याशाखा
गुजराती विषयनो अભ्यासક્રમ**

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ

૧. વિદ્યાર્થીઓની સાહિત્યિક દષ્ટિ, કલ્પના દષ્ટિ અને સૌન્દર્યદષ્ટિ વિકસે એવું આયોજન અભ્યાસક્રમમાં કરવામાં આવ્યું છે.
૨. સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે વિદ્યાર્થી સજ્જ બને એવી દષ્ટિકોણ સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમથી જ રાખવામાં આવ્યો છે.
૩. સાહિત્ય એ સમાજનું દર્પણ છે, સમાજનું પ્રતિબિંબ છે એટલે સમાજની બદલાતી ક્ષિતિજો પાઠ્યક્રમ દ્વારા જ વિદ્યાર્થીઓ જાણે એવા સન્દર્ભોનો વિનિયોગ અભ્યાસક્રમમાં છે.
૪. સાહિત્યમાં પણ સમયાંતરે બદલાવ આવ્યા કરે છે. સ્વરૂપ અને વિષયવૈવિધ્યની દષ્ટિએ સાહિત્યની ક્ષિતિજો પણ બદલાતી રહે છે. એટલા માટે સાહિત્યકૃતિઓની પસંદગી પણ એ રીતે કરવામાં આવી છે.
૫. સાહિત્યકલામાં પારંગત થયેલા વિદ્યાર્થીઓને સમૂહ માધ્યમોમાં રોજગારીની તકો ઉપલબ્ધ થાય એની ખાસ કાળજી પણ અભ્યાસક્રમની પુનઃરચનામાં લેવામાં આવી છે.
૬. વિદ્યાર્થીઓ ભાષાભિમુખ, સાહિત્યાભિમુખ, કલાભિમુખ અને જીવનાભિમુખ બને એવો ઉદ્દેશ આ નવતર અભ્યાસક્રમમાં આકારિત થયો છે.
૭. વિદ્યાર્થીઓ ભાષા-વ્યાકરણથી સજ્જ બને એ હેતુસર જુદે જુદે સેમેસ્ટરના સ્તરથી કાળજી રાખવામાં આવે છે.
૮. વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ભાષા-સાહિત્ય પ્રત્યે સજ્જ બને એટલું જ નહિ પણ ભારતીય ભાષા-સાહિત્ય અને વિશ્વભાષા-સાહિત્ય પ્રત્યે પણ અભિમુખ થાય એવો દષ્ટિકોણ અભ્યાસક્રમમાં રાખવામાં આવ્યો છે.
૯. વિદ્યાર્થીઓ ભાષા-સાહિત્યના અધ્યયન દ્વારા સામાજિક દાયિત્વનો ખ્યાલ કેળવે અને વધુ તો ભારતીયતાના ભાવ-વિચાર-વારસો-સંસ્કૃતિને જાણે-પ્રમાણે તેનો પણ અભ્યાસક્રમમાં ખ્યાલ રાખવામાં આવ્યો છે.
૧૦. વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વસાહિત્યના અધ્યયન દ્વારા વૈશ્વિક ભાવ-વિચાર-વારસો-સંસ્કૃતિને જાણે પ્રમાણે તેનો પણ અભ્યાસક્રમમાં ખ્યાલ રાખવામાં આવ્યો છે.

M. A. : GUJARATI SYLLABUS

SEMESTER	COURSE CODE	COURSE NAME (NAME OF PAPER)	Ques- tion Style	Internal Marks	External Marks	TOTAL COURSE CREDIT
1	CC-101	સાહિત્ય અને સિનેમા	5	30	70	4
1	CC-102	પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ	5	30	70	4
1	CC-103	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં સ્વરૂપોનો અભ્યાસ	5	30	70	4
1	CE-104 (Option-1)	લોકસાહિત્ય પરિચય	5	30	70	4
1	CE-104 (Option-II)	આધુનિક અને અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય	5	30	70	4
1	CE-104 (Option-III)	સાહિત્યિક સંજ્ઞાવિચાર	5	30	70	4
1	ID-105	ગાંધીસાહિત્ય	5	30	70	4
2	CC-201	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ - મધ્યકાલીન	5	30	70	4
2	CC-202	ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા	5	30	70	4
2	CC-203	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં ગદ્ય-પદ્ય સ્વરૂપોનો અભ્યાસ	5	30	70	4
2	CE-204 (Option-1)	લોકસાહિત્યના સંશોધકો અને સંપાદકોનો અભ્યાસ	5	30	70	4
2	CE-204 (Option-II)	તુલનાત્મક સાહિત્ય	5	30	70	4
2	CE-204 (Option-III)	સાહિત્યવિવેચનના વિવિધ અભિગમો	5	30	70	4
2	ID-205	સંવાદભાષા	5	30	70	4
3	CC-301	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ - અર્વાચીન	5	30	70	4
3	CC-302	પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા	5	30	70	4
3	CC-303	ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ	5	30	70	4
3	CE-304 (Option-1)	સાહિત્યસ્વરૂપનો કૃતિલક્ષી અભ્યાસ - ગદ્ય	5	30	70	4
3	CE-304 (Option-II)	સાહિત્યસ્વરૂપનો કૃતિલક્ષી અભ્યાસ - પદ્ય	5	30	70	4
3	CE-304 (Option-III)	સાહિત્યિક પત્રકારત્વ	5	30	70	4
3	ID-305	કૃતિ-અભ્યાસ : ભારતીય સાહિત્ય	5	30	70	4
4	CC-401	ગુજરાતી વિવેચનની પરંપરા	5	30	70	4
4	CC-402	ભાષા-સાહિત્ય કૌશલ્ય	5	30	70	4
4	CC-403	ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન	5	30	70	4
4	CE-404 (Option-1)	અનુવાદ વિજ્ઞાન અને અનુવાદ સાહિત્ય	5	30	70	4
4	CE-404 (Option-II)	ભારતીયતા અને ભારતીય સાહિત્ય	5	30	70	4
4	CE-404 (Option-III)	લઘુશોધનિબંધ (Dissertation)	5	30 (Viva)	70 (Theory)	4
4	ID-405	કૃતિ-અભ્યાસ : વિશ્વસાહિત્ય	5	30	70	4

નોંધ : અભ્યાસક્રમનું દરેક પ્રશ્નપત્ર પાંચ એકમમાં વહેંચાયેલું છે, એથી યુનિવર્સિટી પ્રશ્નપત્રમાં દરેક એકમમાંથી ૧૪ ગુણભારનો પ્રશ્ન પૂછાશે.

આમ, કુલ ૭૦ ગુણનું પ્રશ્નપત્ર રહેશે.

M.A. : GUJARATI

SEMESTER - I

M.A. : SEMESTER - I : CORE COMPULSORY - PAPER - CC - 101

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને સિનેમા

એકમ : ૧ (અ) સાહિત્ય અને સિનેમા : પરિભાષા

૧. સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના તથા બંને ક્ષેત્રોની પાયાની પરિભાષા
૨. ફિલ્મનિર્માણની પ્રક્રિયાના ઘટકો
(નિર્માતા, નિર્દેશક, સંગીત, જાહેરખબર વગેરે)

(બ) સાહિત્ય અને સિનેમા : આંતરસંબંધ અને ઈતિહાસ

૧. સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધોની વિલક્ષણતા
૨. સાહિત્ય આધારિત સિનેમાનો પ્રાથમિક ઈતિહાસ

એકમ : ૨

સાહિત્યકૃતિ આધારિત ફિલ્મ : (ટૂંકી વાર્તા પરથી ફિલ્મ)

ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તા : અભુ મકરાણી (યુનીલાલ મડિયા)

કૃતિ આધારિત હિન્દી ફિલ્મ : મિર્ય મસાલા (કેતન મહેતા)

(નોંધ : સાહિત્યકૃતિ-ફિલ્મકૃતિનો તુલનાત્મક અભ્યાસ અહીં અપેક્ષિત છે.)

એકમ : ૩

સાહિત્યકૃતિ આધારિત ફિલ્મ : (નવલકથા પરથી ફિલ્મ)

ગુજરાતી નવલકથા : કંકુ (પન્નાલાલ પટેલ)

કૃતિ આધારિત ગુજરાતી ફિલ્મ : કંકુ (કાંતિ રાઠોડ)

(નોંધ : સાહિત્યકૃતિ-ફિલ્મકૃતિનો તુલનાત્મક અભ્યાસ અહીં અપેક્ષિત છે.)

એકમ : ૪ બંને સાહિત્યકૃતિ-ફિલ્મકૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો :
(જેમકે, સાહિત્યકૃતિ-ફિલ્મકૃતિનો આરંભ, મધ્ય, અંત, પાત્રાલેખન-પાત્રપસંદગી વગેરે)

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. રૂપ-અરૂપ - યુનીલાલ મરિયા
૨. મરિયાની શ્રેષ્ઠ નવલિકાઓ - યુનીલાલ મરિયા
૩. કંકુ - પન્નાલાલ પટેલ
૪. સિનેમાવિમર્શ - અમૃત ગંગર
૫. રૂપાંતર - અમૃત ગંગર
૬. જગતની શ્રેષ્ઠ ફિલ્મો - અભિજિત વ્યાસ
૭. સાહિત્ય ઓર સિનેમા - સી. ભાસ્કર રાવ
૮. બડી કિતાબેં, બડી ફિલ્મ - વિશ્વાસ પાટીલ
૯. સાહિત્ય અને સિનેમા - જય વસાવડા
૧૦. સાહિત્ય અને સિનેમા - મહિપતસિંહ રાઓલજી
૧૧. મીડિયામેસેજ - સુમન શાહ
૧૨. ભારતીય સિનેમાના સો વર્ષ - હસમુખ થાનકી
૧૩. સમૂહ માધ્યમો અને સાહિત્ય - પ્રીતિ શાહ
૧૪. સાહિત્ય અને સિનેમામાં ઈતિહાસ - સંપાદક : ધ્વનિલ પારેખ

○

પ્રશ્નપત્ર : પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ

એકમ : ૧ પ્રશિષ્ટકૃતિની વિભાવના :

૧. પ્રશિષ્ટકૃતિની વ્યાખ્યા અને તેની લાક્ષણિકતાઓ
૨. ભારતીય અને વિશ્વસાહિત્યની પ્રશિષ્ટકૃતિઓ
૩. ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ (મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન)

એકમ : ૨ પ્રશિષ્ટકૃતિ - ૧ (મધ્યકાલીન) :

નિયત કૃતિ :
'પ્રેમપચીસી'
સંપાદક : ડૉ. નિરંજના વોરા
પ્રકાશક : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)

એકમ : ૩ પ્રશિષ્ટકૃતિ - ૨ (અર્વાચીન) :

નિયત કૃતિ :
'અમૃતા'
લેખક : રઘુવીર ચૌધરી
પ્રકાશક : રંગદ્વાર પ્રકાશન, અમદાવાદ

કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)

એકમ : ૪ પ્રશિષ્ટકૃતિ ૧ - ૨ આધારિત ટૂંક નોંધો : (ચારમાંથી બે)

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ - (ભાગ-૧ થી ૩), ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (૧ થી ૬), ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૩. નવલકથા : શિલ્પ અને સર્જન - ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર
૪. નવલકથા : સાહિત્ય ને સ્વરૂપ - સંપાદક : શિરીષ પંચાલ
૫. ગુજરાતી નવલકથા - રઘુવીર ચૌધરી, રાધેશ્યામ શર્મા
૬. ચન્દ્રકાન્ત બક્ષીથી ફેરો - સુમન શાહ
૭. અમૃતાથી ધરાધામ (ભાગ-૧-૨) - સંપાદક : દષ્ટિ પટેલ, સુનીતા ચૌધરી
૮. ગુજરાતી કથાવિશ્વ (નવલકથા) - બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
૯. વિશ્વનાથ જાની - એક અધ્યયન : મહેન્દ્ર દવે
૧૦. અધીત : પર્વ - ૧, સંપાદકો : જે.એમ.ચન્દ્રવાડિયા અને અન્ય

○

M.A. : SEMESTER - I : CORE COMPULSORY - PAPER - CC- 103

પ્રશ્નપત્ર : મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં સ્વરૂપોનો અભ્યાસ

એકમ : ૧ રાસ - રાસો સ્વરૂપ અને વિકાસ :

૧. રાસ-રાસોનું સ્વરૂપ : વિભાવના અને લક્ષણો
૨. રાસ-રાસોનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

એકમ : ૨ કૃતિ - અભ્યાસ :

નિયત કૃતિ
'ભરતેશ્વર-બાહુબલિરાસ' (શાલિભદ્રસૂરિ)
સંપાદક : સતીશ ડણાક
પ્રકાશન : આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ

કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્ન અને ટૂંકનોંધ

એકમ : ૩ પદ સ્વરૂપ : અને વિકાસ

૧. પદ : સ્વરૂપ, વિભાવના અને લક્ષણો
૨. પદનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

એકમ : ૪ કૃતિ - અભ્યાસ :

નિયતકૃતિ
'વાંસલડી'
સંપાદક : સુમન શાહ
પ્રકાશન : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્ન અને ટૂંકનોંધ

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. મધ્યકાળના સાહિત્યપ્રકારો - ચન્દ્રકાન્ત મહેતા
૨. ગુજરાતી સાહિત્ય - મધ્યકાલીન - અનંતરાય રાવળ
૩. ગુજરાતી કાવ્યપ્રકારો - ડોલરરાય માંકડ
૪. સ્વરૂપસન્નિધાન - સંપાદક : સુમન શાહ
૫. ગુજરાતી સાહિત્યસ્વરૂપો (મધ્યકાળ) - ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર
૬. સત્તર સાહિત્યસ્વરૂપો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૭. રચનાવલી - ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૮. ભરતેશ્વર બાહુબલિ રાસ - સંપાદક : બળવંત જાની

○

OPTION PAPER - I

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્ય પરિચય

એકમ : ૧ (અ) લોકવિદ્યા પરિચય :

૧. લોક (Folk) અને વિદ્યા (Lore) શબ્દના વિવિધ અર્થ
૨. લોકવિદ્યાની વિભાવના
૩. લોકવિદ્યાનું વિભાગીકરણ

(બ) લોકસાહિત્ય પરિચય :

૧. લોકસાહિત્યનાં લક્ષણો
૨. લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટસાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ
૩. લોકસાહિત્યનાં ઉદ્ભાવક પરિબળો

એકમ : ૨

૧. લોકસાહિત્યના સંશોધન-સંપાદનમાં ક્ષેત્રકાર્ય (ફિલ્ડ વર્ક) અને તેની પદ્ધતિઓ
૨. લોકસાહિત્યનો અન્ય શાસ્ત્રો સાથે સંબંધ
 - (ક) લોકસાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર
 - (ખ) લોકસાહિત્ય અને નૃવંશશાસ્ત્ર

એકમ : ૩

લોકસાહિત્યનાં પદ્ય સ્વરૂપો :

૧. લગ્નગીતો
૨. હાલરડાં
૩. રાસડા
૪. લોકભજન પદો
૫. મરશિયા

એકમ : ૪

(અ) લોકસાહિત્યનાં ગદ્ય સ્વરૂપો :

૧. લોકકથા
૨. લોકવ્રતકથા

(બ) લોકસાહિત્યનાં ગદ્ય-પદ્ય મિશ્ર સ્વરૂપો :

૧. ભવાઈના વેશ
૨. દુહાબદ્ધ લોકકથાઓ

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. શબ્દનો સોદાગર - કનુભાઈ જાની
૨. લોકવાક્યમય - કનુભાઈ જાની
૩. લોકસાહિત્ય - ભાગ : ૧-૨ ઝવેરચંદ મેઘાણી
૪. ગુજરાતી લોકવિદ્યા - હસુ યાજ્ઞિક
૫. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય - હસુ યાજ્ઞિક
૬. ગુજરાતનાં લોકગીતો - ખોડીદાસ પરમાર
૭. હેંડો વાત માંડીએ - શાન્તિલાલ આચાર્ય
૮. Folk - Lore and Folk Life - Richard D Orson
૯. લોકસાહિત્ય-આલોક : જશવંત શેખડીવાળા
૧૦. લોકકથાનાં મૂળ અને કુળ - હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૧. લોકવાર્તા - પુષ્કર ચંદરવાકર
૧૨. ચંપાની કળીઓમાં કસ્તૂરી - અમૃત પટેલ
૧૩. લોકસાહિત્યનું સમાલોચન - ઝવેરચંદ મેઘાણી
૧૪. લોકગીત : એક અધ્યયન - અમૃત પટેલ
૧૫. લોકગીત : તત્ત્વ અને તંત્ર - સંપાદક : બળવંત જાની
૧૬. સૂર્યલોક - ડૉ. પ્રાંજલિ પટેલ
૧૭. લોકવાર્તા સ્વરૂપવિમર્શ - ડૉ. પ્રાંજલિ પટેલ
૧૮. લોકવાક્યમય : સ્વરૂપસંદર્ભ - ડૉ. રાજેશ મકવાણા

○

OPTION PAPER - II

પ્રશ્નપત્ર : આધુનિક અને અનુઆધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય

- એકમ : ૧ આધુનિક અને અનુઆધુનિક સાહિત્યની વિભાવના :
૧. આધુનિકતા - આધુનિકતા વિશેનાં વિવિધ મતમતાંતરો તથા અનુઆધુનિકતા સંજ્ઞાવિચાર
 ૨. આધુનિકતાનાં ઉદ્ભવબળો (પશ્ચિમના સાહિત્યમાં અને ગુજરાતી સાહિત્યમાં)
 ૩. અનુઆધુનિકતાનાં ઉદ્ભવબળો (ગુજરાતી સાહિત્યમાં)
 ૪. અનુઆધુનિકતાનાં વલણો

- એકમ : ૨ આધુનિકતા અને વિવિધ વિચારધારાઓ :

૧. અસ્તિત્વવાદ
૨. પ્રતીકવાદ
૩. અસંગતિવાદ
૪. અતિવાસ્તવાદ

- એકમ : ૩
૧. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા
 ૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં અનુઆધુનિકતા
 ૩. પરંપરા અને આધુનિકતા અને આધુનિકતા વચ્ચેનો સંબંધ-ભેદ

- એકમ : ૪ આધુનિક કૃતિનો આધુનિકતા સંદર્ભે અભ્યાસ :

નિયતકૃતિ
પેરેલિસિસ
લેખક : ચન્દ્રકાન્ત બક્ષી
પ્રકાશન : નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ

- એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. સાહિત્યમાં આધુનિકતા - સુમન શાહ
૨. આધુનિકતાવાદ - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૩. અનુઆધુનિકતાવાદ - ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા, ભોળાભાઈ પટેલ
૪. આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા - ભોળાભાઈ પટેલ
૫. ગુજરાતી કથાવિશ્વ (લઘુનવલ) - સંપાદકો : બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
૬. ગુજરાતી કથાવિશ્વ (નવલકથા) - સંપાદકો : બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
૭. આધુનિકતા : એક સંકુલ સંપ્રત્યય - બિપિન આશર
૮. ગુજરાતી નવલકથા - રઘુવીર ચૌધરી, રાધેશ્યામ શર્મા
૯. સંરચના અને સંરચન - સુમન શાહ
૧૦. ચંદ્રકાન્ત બક્ષી થી ફેરો - સુમન શાહ
૧૧. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી એબ્સર્ડ નાટકો - ડૉ. દમયંતી પરમાર
૧૨. કથાવિમર્શ - નરેશ વેદ
૧૩. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ, ભાગ-૭, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૧૪. આધુનિક પાશ્ચાત્ય સાહિત્યવિચાર, સંપાદક : હેમન્ત દવે અને અન્ય

○

OPTION PAPER - III

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યિક સંજ્ઞાવિચાર

એકમ : ૧ સાહિત્યિક સંજ્ઞાવિચાર :

૧. સાહિત્યિક સંજ્ઞા અને સંપ્રત્યય
૨. સાહિત્યિક સંજ્ઞાનું મહત્વ અને પ્રકારો

એકમ : ૨ સંજ્ઞા પરિચય - ૧ :

૧. પ્રતીક : સંજ્ઞા, સંપ્રત્યય અને પ્રકારો
૨. કલ્પન : સંજ્ઞા, સંપ્રત્યય અને પ્રકારો
૩. પુરાકલ્પન : સંજ્ઞા, સંપ્રત્યય અને પ્રકારો

એકમ : ૩ સંજ્ઞા પરિચય - ૨ :

૧. કપોળકલ્પન : સંજ્ઞા, સંપ્રત્યય અને પ્રકારો
૨. આયરની : સંજ્ઞા, સંપ્રત્યય અને પ્રકારો
૩. કથનકેન્દ્ર : સંજ્ઞા, સંપ્રત્યય અને પ્રકારો

એકમ : ૪ સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓ :

૧. સન્નિધિકરણ
૨. પીઠઝબકાર
૩. આંતરચેતનાપ્રવાહ
૪. કોલાજ
૫. મોન્ટાજ

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. પ્રતીક અને પ્રતીકવાદ - એફ.સી.ફાયઓ
૨. કલ્પન : વિભાવના અને વિનિયોગ - નીતિન વડગામા
૩. પુરાકલ્પન - પ્રવીણ દરજી
૪. આચરની - પ્રવીણ દરજી
૫. કપોળકલ્પિત - શિરીષ પંચાલ
૬. ટૂંકી વાર્તા કથનકેન્દ્ર - શરીફા વીજળીવાળા
૭. ટૂંકી વાર્તામાં કપોળકલ્પના - ઈલા નાયક
૮. કથનકળામીમાંસા - સંપાદક : નરેશ વેદ
૯. કથાસંધાન - જયેશ ભોગાયતા
૧૦. રચનારીતિ : સંજ્ઞા અને સમ્પ્રત્યય - ભરત પંડ્યા
૧૧. સાહિત્ય સંજ્ઞાકોશ - સંપાદક : ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાલા
૧૨. કથનકલા - સતીશ વ્યાસ
૧૩. ભાવન : વિભાવન, ભાગ : ૧-૨, હરિવલ્લભ ભાયાણી

○

પ્રશ્નપત્ર : ગાંધીસાહિત્ય

શૈક્ષણિક હેતુઓ

૧. વિદ્યાર્થીઓ ગાંધીસાહિત્યનો પરિચય કેળવે.
૨. વિદ્યાર્થીઓ ગાંધીસાહિત્યમાં રહેલો અમૂલ્ય વિચાર-વારસો મેળવે.
૩. ગાંધીસાહિત્યના અધ્યયન દ્વારા સામાજિક દાયિત્વનો ખ્યાલ કેળવે.

નિયત કૃતિ :

‘સત્યના પ્રયોગો’ (આત્મકથા)

લેખક : મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી

પ્રકાશન : નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ : ૧ ગાંધીજીનું જીવન અને સાહિત્યક્ષેત્રે તેમનું પ્રદાન :

- (અ) ગાંધીજીના જીવનનો પરિચય
- (બ) ગાંધીજીના ચારિત્ર્ય-નિર્માણમાં ભાગ ભજવનારાં પરિબળો
- (ક) ગાંધીજીના બાલ્યાવસ્થા અને કિશોરાવસ્થાના અનુભવો
- (ડ) ગાંધીજીનું સાહિત્યક્ષેત્રે પ્રદાન

એકમ : ૨ ગાંધીજીનું આત્મકથાના ઇતિહાસમાં સ્થાન :

- (અ) આત્મકથાના સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓ
- (બ) ગુજરાતી આત્મકથાના સાહિત્યસ્વરૂપનો ઇતિહાસ
- (ક) ગુજરાતી આત્મકથાના ઇતિહાસમાં ગાંધીજીનું સ્થાન

એકમ : ૩ કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો : ‘સત્યના પ્રયોગો’

એકમ : ૪ કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ : ‘સત્યના પ્રયોગો’

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. સત્યના પ્રયોગો : મો.ક.ગાંધી, સંપાદક : સતીશ વ્યાસ
૨. ગાંધીજીનું સાહિત્ય : ડૉ. રમણ મોદી
૩. ગાંધીજી - જીવન અને વિચાર : જી.બી.કૃપલાણી
૪. ચરિત્રસાહિત્ય : ઉપેન્દ્ર ભટ્ટ
૫. ગાંધીજી : કેટલાક સ્વાધ્યાયલેખો : નગીનદાસ પારેખ
૬. સત્યના પ્રયોગો (સઘન સ્વાધ્યાયશ્રેણી) - સંપાદક : ભરત મહેતા

○

SEMESTER - II

M.A. : SEMESTER - II : CORE COMPULSORY : PAPER - CC - 201

પ્રશ્નપત્ર : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ - મધ્યકાલીન

નિયત ગ્રંથકાર : ભાલણ

- એકમ : ૧
૧. લેખક - ગ્રંથકારનો જન્મ અને કવનકાળ, સમકાલીન સમયની સાંસ્કૃતિક, સામાજિક અને રાજકીય પરિસ્થિતિ
 ૨. ગ્રંથકારનું જીવન, ઉછેર
 ૩. ગ્રંથકારના સાહિત્યિક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો
- એકમ : ૨
૧. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગ્રંથકારનું સ્થાન, ઐતિહાસિક અને તાત્વિક દષ્ટિએ ગુજરાતીમાં તેમના સાહિત્યિકકાર્યનો પ્રભાવ
 ૨. ગ્રંથકારનું સાહિત્યિક અર્પણ, સમગ્ર સર્જનકાર્ય - મુખ્યકૃતિઓ
 ૩. સમગ્ર સાહિત્યિક પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન
- એકમ : ૩
- સાહિત્યિક સ્વરૂપને કેન્દ્રમાં રાખીને ગ્રંથકારની કૃતિઓની સમીક્ષા-મૂલ્યાંકન
- એકમ : ૪
- ગ્રંથકારલક્ષી અને કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો
- એકમ : ૫
- ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગ્રંથ : ૨, ખંડ : ૧, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. સાહિત્યનો ઇતિહાસ : મધ્યકાળ - અનંતરાય રાવળ.
૩. ભાલણ : એક અધ્યયન - કે.કા.શાસ્ત્રી
૪. આપણા કવિઓ - ખંડ : ૧ - કે.કા.શાસ્ત્રી
૫. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - હસુ યાજ્ઞિક
૬. નભોવિહાર - રા.વિ.પાઠક

પ્રશ્નપત્ર : ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા

એકમ : ૧ ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર :

૧. ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર અને તેની પરંપરાનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ
૨. ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રના વિવિધ સંપ્રદાયો (સિદ્ધાંતો)નો પરિચય :
 ૧. રીતિવિચાર
 ૨. અલંકારવિચાર
 ૩. ઔચિત્યવિચાર

એકમ : ૨ રસસિદ્ધાંત :

૧. ભરતનું રસસૂત્ર, ભટ્ટ લોલ્લટ, ભટ્ટ શંકુક, ભટ્ટ નાયકે કરેલી રસસૂત્રની વિચારણા
૨. અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર, સાધારણીકરણ, રસપ્રતીતિનાં વિધ્નો

એકમ : ૩ ધ્વનિસિદ્ધાંત :

૧. ધ્વનિસિદ્ધાંતની વિભાવના
૨. ધ્વનિનું સ્વરૂપ, આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર, ધ્વનિના પ્રકાર

એકમ : ૪ વકોક્તિસિદ્ધાંત અને રમણીયતાનો સિદ્ધાંત :

(અ) વકોક્તિસિદ્ધાંત

૧. વકોક્તિસિદ્ધાંતની વિભાવના
૨. વકોક્તિની વ્યાખ્યા, ભામહ, દંડી અને કુંતકની વકોક્તિ વિચારણા
૩. કુંતકનો વકોક્તિવિચાર, વક્તાના પ્રકારો

(બ) રમણીયતાનો સિદ્ધાંત :

૧. જગન્નાથની રમણીયતાની વિભાવના
૨. રમણીયતાનું સ્વરૂપ, કાવ્યના પ્રકાર, કાવ્યહેતુ

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત - જયંત કોઠારી
૨. સાહિત્યના સિદ્ધાંતો - નગીનદાસ પારેખ
૩. કાવ્યવિચાર - અનુવાદ : નગીનદાસ પારેખ
૪. અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો - નગીનદાસ પટેલ
૫. રસ અને ધ્વનિ - નગીનદાસ પારેખ
૬. ધ્વનિ - રમેશ શુક્લ
૭. ધ્વન્યાલોક - ડોલરરાય માંકડ
૮. વક્રોક્તિવિચાર - રાજેન્દ્ર નાણાવટી
૯. ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા - ડૉ.ભરતકુમાર ઠાકર
૧૦. ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા - ડૉ. બહેચરભાઈ હ. પટેલ
૧૧. સાહિત્યમીમાંસા : વિષ્ણુપ્રસાદ ભટ્ટાચાર્ય, અનુ. સુરેશ જોશી

○

M.A. : SEMESTER - II : CORE COMPULSORY : PAPER - CC - 203

પ્રશ્નપત્ર : અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનાં ગદ્ય-પદ્ય સ્વરૂપોનો અભ્યાસ

એકમ : ૧ ગદ્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ :

૧. આત્મકથા : સ્વરૂપ અને વિકાસ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આત્મકથાનો વિકાસ

એકમ : ૨ ગદ્યકૃતિનો અભ્યાસ :

નિયત કૃતિ
મુક્તિવૃત્તાંત
લેખક : હિમાંશી શેલત
પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ

કૃતિ આધારિત સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્ન અને ટૂંકનોંધ

એકમ : ૩ પદ્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ :

૧. ગીતનું સ્વરૂપ અને વિકાસ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગીતનો વિકાસ

એકમ : ૪ પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ :

નિયત કૃતિ
રાજેન્દ્ર શાહનાં ગીતો
સંપાદક : ઉષા ઉપાધ્યાય
પ્રકાશન : ફલેમિંગો પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

કૃતિ આધારિત સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી ગીત : સ્વરૂપવિચાર - ભગીરથ બ્રહ્મભટ્ટ
૨. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી ગીત : મહત્વનાં સ્થિત્યંતરો - ભગીરથ બ્રહ્મભટ્ટ

૩. ગીત-લોકગીત વિચાર - ભગીરથ બ્રહ્મભટ્ટ
૪. ગુજરાતી ગીત : સ્વરૂપ-વિકાસ અને ગીતકવિ સુન્દરમ્ - ડૉ. રાજેશ ત્રિવેદી
૫. આત્મકથા : સ્વરૂપ અને વિકાસ - રસીલા કડીઆ
૬. આત્મકથા - સતીશ વ્યાસ
૭. સ્વરૂપ સન્નિધાન - સુમન શાહ
૮. સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૯. રાજેન્દ્ર શાહ - ધીરુ પરીખ
૧૦. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી કવિતા પરિધાન - દક્ષા વ્યાસ
૧૧. રાજેન્દ્ર - નિરંજન પ્રગતી કવિતા - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૧૨. શ્રુતિ (ગુજરાતી ગીત : શિલ્પ અને સ્વરૂપ) - ડૉ. સંજય દવે
૧૩. લઘ્વિ, સંપાદકો : નરેશ વેદ અને અન્ય
૧૪. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી જીવનકથા - પ્રેમજી પટેલ
૧૫. કવિતા : કાલની અને આજની - મણિલાલ હ. પટેલ
૧૬. બહુસંવાદ - ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૧૭. કવિશ્રી રાજેન્દ્ર શાહ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૧૮. ગુજરાતી આત્મકથાઓ અને... - પ્રેમજી પટેલ

○

M.A. : SEMESTER - II : CORE ELECTIVE : PAPER - CE - 204

OPTION - I

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યના સંશોધકો અને સંપાદકોનો અભ્યાસ

એકમ : ૧ લોકસાહિત્યના સંશોધકો :

૧. ઝવેરચંદ મેઘાણી
૨. દુલેરાય કારાણી
૩. પુષ્કર ચંદરવાકર
૪. શાંતિભાઈ આચાર્ય

એકમ : ૨ આદિવાસી સાહિત્યના સંશોધકો :

૧. ભગવાનદાસ પટેલ
૨. જયાનંદ જોશી
૩. શંકરભાઈ તડવી
૪. રેવાબેન તડવી

એકમ : ૩ લોકસાહિત્યના સમીક્ષકો :

૧. કનુભાઈ જાની
૨. હસુ યાજ્ઞિક
૩. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૪. જશવંત શેખડીવાળા

એકમ : ૪ લોકસાહિત્ય - કૃતિસમીક્ષા :

૧. ગુજરાતનાં લોકગીતો - ખોડીદાસ પરમાર
૨. લોકજણસ - પ્રેમજી પટેલ
૩. રાજના છેલિયા - જયાનંદ જોશી
૪. સાજણ આયા હે સખી - જોરાવરસિંહ જાદવ

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. વનસ્વર - સંપાદક : બળવંત જાની
૨. આદિવાસી સાહિત્ય વિવેચનાઓ વિશ્લેષણ - દીપક પી. પટેલ
૩. ભીલ સાહિત્ય કૃતિએ અને સંસ્કૃતિ - દીપક પી. પટેલ
૪. લોકસાહિત્ય-આલોક : જશવંત શેખડીવાળા
૫. લોકસાહિત્યનું સમાલોચન - ઝવેરચંદ મેઘાણી
૬. લોકવાક્યમય - કનુભાઈ જાની
૭. લોકવાર્તા - પુષ્કર ચંદરવાકર
૮. લોકગીત : તત્ત્વ અને તંત્ર - સંપાદક : બળવંત જાની
૯. લોકકથાનાં મૂળ અને કુળ - હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૦. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય - હસુ યાજ્ઞિક

○

OPTION - II

પ્રશ્નપત્ર : તુલનાત્મક સાહિત્ય

- એકમ : ૧
૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય : સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
 ૨. તુલનાત્મક સાહિત્યનું મહત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર
 ૩. ગુજરાતી સાહિત્ય, ભારતીય સાહિત્ય અને વિશ્વસાહિત્ય : કૃતિ તુલના
 ૪. તુલનાત્મક સાહિત્યમાં અનુવાદનું મહત્વ.

એકમ : ૨ તુલનાત્મક કૃતિ અભ્યાસ :

નિયતકૃતિઓ
ચહેરા
લેખક : મધુ રાય
પ્રકાશક - અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ
*
સૂરજ કા સાતવાં ઘોડા
લેખક : ધર્મવીર ભારતી
પ્રકાશક : ભારતીય જ્ઞાનપીઠ, નવી દિલ્હી

એકમ : ૩ કૃતિલક્ષી સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો :

એકમ : ૪ કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ :

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા : ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી
૨. Comparative Literature Studies : An Introduction - B. S. Parawa Buckworth (London)
૩. તુલનાત્મક સાહિત્ય - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૪. તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ
૫. સ્વાધ્યાય - ડૉ. દમયંતી પરમાર
૬. તુલનાત્મક સાહિત્યનો અભ્યાસ - ધીરુ પરીખ
૭. ભારતીય નવલકથામાં પ્રકૃતિ નિરૂપણ : એક તુલનાત્મક અભ્યાસ - ડૉ. મુકેશ વસાવા

○

OPTION - III

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય-વિવેચનના વિવિધ અભિગમો

એકમ : ૧ નારીવાદી અભિગમ (નારીચેતના) :

૧. નારીવાદી અભિગમની વિભાવના
૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં નારીવાદી અભિગમનું નિરૂપણ

એકમ : ૨ નારીવાદી અભિગમ સંદર્ભે કૃતિઅભ્યાસ :

નિયત કૃતિ :
'બત્રીસ પૂતળીની વેદના'
લેખક : ઈલા આરબ મહેતા
પ્રકાશન : ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ

કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્ન અને ટૂંકનોંધ

એકમ : ૩ દલિતવાદી અભિગમ (દલિતચેતના) :

૧. દલિતવાદી અભિગમની વિભાવના
૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં દલિતવાદી અભિગમનું નિરૂપણ

એકમ : ૪ દલિતવાદી અભિગમ સંદર્ભે કૃતિઅભ્યાસ :

નિયત કૃતિ :
મોહન પરમારની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ
સંપાદક : હરીશ વટાવવાળા
પ્રકાશન : આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ

કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્ન અને ટૂંકનોંધ

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. સાહિત્યમાં નારીચેતના - સંપાદક : કલ્પના શાહ.
૨. પ્રત્યાયન - ભી. ન. વણકર.
૩. સાંપ્રત દલિત સાહિત્યનો પ્રવાહ - પથિક પરમાર
૪. ગુજરાતી સાહિત્યનો સ્વાધ્યાય અને સમીક્ષા - સંપાદક : મોહન પરમાર.
૫. સર્જન પ્રક્રિયા અને નારી ચેતના - ઉષા ઉપાધ્યાય
૬. નારીવાદ : વિભાવના અને વિમર્શ - ઉર્વશી પંડ્યા
૭. ગુજરાતી કથાસાહિત્યમાં નારીચેતના - હિમાંશી શેલત
૮. ગુજરાતી દલિત સાહિત્યની રૂપરેખા - સંપાદન : નાથાલાલ ગોહિલ
૯. દલિત સાહિત્ય : અભ્યાસ અને અવલોકન - સંપાદન : ગુણવંત વ્યાસ
૧૦. દલિત સંવેદના અને સાહિત્ય - નાથાલાલ ગોહિલ
૧૧. દલિત વૃત્તાંત - દિનુ ભદ્રેસરિયા
૧૨. દલિત વાર્તાઓ - મનોજ માયાવંશી 'કલાંબા'
૧૩. ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય અને પ્રતિબદ્ધતા - હરીશ મંગલમ્
૧૪. સાઠોત્તરી ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા - પારુલ પ્રધાન
૧૫. અન્વેષણ અને આકલન - બિપિન આશર
૧૬. મોહન પરમાર : વાર્તાઆસ્વાદ અને અધ્યયન - હરીશ વટાવવાળા

○

પ્રશ્નપત્ર : સંવાદભાષા

- એકમ : ૧** **અરજીલેખન :** **ગુણ : ૧૪**
આ એકમમાં વિદ્યાર્થીએ નોકરી મેળવવા માટેની અરજી લખવાની રહેશે. સામાન્ય રીતે સ્નાતક (ગ્રેજ્યુએટ), અનુસ્નાતક (પોસ્ટગ્રેજ્યુએટ) થયેલો વિદ્યાર્થી જે પ્રકારની નોકરી મેળવવા માટે લાયક ગણાય છે તે પ્રકારની નોકરી માટેની અરજી કરવાનો પ્રશ્ન પૂછવામાં આવશે. કોઈપણ બે અરજી એકબીજાના વિકલ્પે પૂછવામાં આવશે. તેમાંથી કોઈ એક અરજી વિદ્યાર્થીએ લખવાની રહેશે.
- એકમ : ૨** **સમાચારલેખન :** **ગુણ : ૧૪**
સમાચારપત્ર માટે કોઈપણ પ્રસંગ, ઘટના કે બનાવના સંદર્ભે સમાચારલેખન કરવાનું રહેશે. કોઈપણ બે સમાચારલેખન એકબીજાના વિકલ્પે પૂછવામાં આવશે. તેમાંથી એકનું સમાચારલેખન વિદ્યાર્થીએ કરવાનું રહેશે.
- એકમ : ૩** **અકારાદિક્કમ :** **ગુણ : ૧૪**
આ એકમમાં વિદ્યાર્થીને અકારાદિક્કમ (કક્કાવારીનો ક્રમ) ગોઠવવાનું શીખવાનું રહેશે. પ્રશ્નપત્રમાં જુદા જુદા ચૌદ શબ્દો પૂછવામાં આવશે. જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ આ ચૌદ શબ્દોને અકારાદિક્કમ પ્રમાણે (કક્કાવારીના ક્રમ પ્રમાણે) ગોઠવવાના રહેશે.
- એકમ : ૪** **વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નોની ઓળખ :** **ગુણ : ૧૪**
આ એકમમાં લેખનમાં-લખાણમાં વપરાતાં વિવિધ લેખનચિહ્નો-વિરામચિહ્નોનો પરિચય વિદ્યાર્થીએ કરવાનો રહેશે. આ એકમમાંથી વિદ્યાર્થીએ લખાણમાં વપરાતા ચિહ્નોની ઓળખમાં એનું સંકેતચિહ્ન જણાવી લખાણમાં તેના ઉપયોગની ઉદાહરણ સહ સમજૂતી આપવાની રહેશે. પ્રશ્નપત્રમાં કુલ દસ વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો વિશે પૂછવામાં આવશે. તેમાંથી વિદ્યાર્થીએ કોઈપણ સાતનો ઉત્તર આપવાનો રહેશે.

* અભ્યાસક્રમમાં નીચેના વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો સૂચિત કરવામાં આવે છે :

- (૧) પૂર્ણવિરામ (૨) અલ્પવિરામ (૩) અર્ધવિરામ (૪) ગુરુવિરામ
(૫) આશ્ચર્યચિહ્ન (૬) પ્રશ્નાર્થચિહ્ન (૭) અવતરણચિહ્ન (૮) લોપચિહ્ન
(૯) વિગ્રહચિહ્ન (૧૦) શબ્દતૂટક (હાઈફન) (૧૧) પોલું મીડું
(૧૨) ત્રાંસી લીટી (ઑબ્લિક) (૧૩) ફૂદડી (૧૪) ટપકાં (ઈલિપ્સિસ)
(૧૫) એ જ (ડિટ્ટો) (૧૬) કૌંસ (૧૭) મોરપગલું (કાકપદચિહ્ન)

એકમ : ૫

શબ્દજોડણી :

ગુણ : ૧૪

આ એકમમાં જોડણી ખોટી હોય તેવાં ચૌદ શબ્દો પૂછવામાં આવશે. આ ચૌદ શબ્દોની જોડણી સુધારીને વિદ્યાર્થીએ સાચા શબ્દ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. 'અરજી અને લેખનકૌશલ' : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ-૧
૨. 'સાહિત્યાયન' : બાબુ દાવલપુરા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ-૧
૩. 'ગુજરાતી લેખનસ્વાધ્યાય' : બાબુ દાવલપુરા, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ-૧
૪. 'વૃત્તાન્ત નિવેદન' : રતિલાલ સાં. નાયક અને અન્ય, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧
૫. 'અખબારી લેખન' : ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ-૬
૬. 'લેખન માર્ગદર્શિની' : યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ-૬
૭. 'સાર્થ ગૂજરાતી જોડણીકોશ' : નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧૫
૮. 'સાચી જોડણી અઘરી નથી' : યશવંત દોશી, નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧૫
૯. 'જોડણી સાવ સહેલી' : ત્રિકમલાલ પટેલ, નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧૪
૧૦. 'જોડણીપ્રવેશ' : રતિલાલ સાં. નાયક, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ-૧

૦૦૦

SEMESTER - III

M.A. : SEMESTER - III : CORE COMPULSORY : PAPER - CC - 301

પ્રશ્નપત્ર : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : અર્વાચીન

નિયત ગ્રંથકાર : ક. મા. મુનશી

- એકમ : ૧
૧. લેખક-ગ્રંથકારનો જન્મ અને કવનકાળ સમયની સાંસ્કૃતિક, સામાજિક અને રાજકીય પરિસ્થિતિ
 ૨. ગ્રંથકારનું જીવન, ઉછેર
 ૩. ગ્રંથકારના સાહિત્યિક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબલો
- એકમ : ૨
૧. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગ્રંથકારનું સ્થાન, ઐતિહાસિક અને તાત્વિક દષ્ટિએ ગુજરાતીમાં તેમના સાહિત્યિક કાર્યનો પ્રભાવ
 ૨. ગ્રંથકારનું સાહિત્યિક અર્પણ, સમગ્ર સર્જનકાર્ય - મુખ્યકૃતિઓ
 ૩. સમગ્ર સાહિત્યિક પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન
- એકમ : ૩
- સાહિત્યિક સ્વરૂપ-પ્રકારને કેન્દ્રમાં રાખીને ગ્રંથકારની કૃતિઓની સમીક્ષા
- એકમ : ૪
- ગ્રંથકારલક્ષી અને કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો
- એકમ : ૫
- ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. કનૈયાલાલ મુનશી : વ્યક્તિત્વ અને વાઙ્મય - બાબુ દાવલપુરા
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ભાગ ૧ થી ૬ : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. કનૈયાલાલ મુનશી - મનસુખલાલ ઝવેરી
૫. મુનશીની નવલકથાઓનાં સ્ત્રી પાત્રો - લીના પરીખ
૬. નવલકથા : સાહિત્ય અને સ્વરૂપ - સંપાદક : શિરીષ પંચાલ
૭. ગુજરાતી નવલકથા - રઘુવીર ચૌધરી, રાધેશ્યામ શર્મા
૮. ક. મા. મુનશીનાં સામાજિક નાટકો : એક અધ્યયન - ડૉ. કનૈયાલાલ પટેલ
૯. નવલકથા : શિલ્પ અને સ્વરૂપ - નરેશ વેદ
૧૦. કૃતિપ્રત્યક્ષ - ડૉ. જગદીશચંદ્ર પટેલ

પ્રશ્નપત્ર : પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા

- એકમ : ૧ ક. પાશ્ચાત્યસાહિત્યનો પરિચયાત્મક ખ્યાલ
ખ. પ્લેટોની કલાવિચારણા
ગ. એરિસ્ટોટલની ટ્રેજેડીની વિભાવના
- એકમ : ૨ ક. વર્ડ્ઝવર્થનો કવિતાવિચાર
ખ. લોન્ગઈનસની ભવ્યતાની વિભાવના
- એકમ : ૩ ક. મેથ્યુ આર્નોલ્ડનો કવિતાવિચાર
ખ. કોલરિજનો કલ્પનાવિચાર
- એકમ : ૪ ક. ટી.એસ.એલિયટનો કવિતાવિચાર
ખ. બેનેડેટ કોચેનો કવિતાવિચાર
- એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - બહેચરભાઈ પટેલ
૨. પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલની કાવ્યવિચારણા - જયંત કોઠારી
૩. એરિસ્ટોટલનું કાવ્યશાસ્ત્ર - અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ
૪. ઉદાત્તતત્વ - ચંદ્રશંકર ભટ્ટ
૫. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન - શિરીષ પંચાલ
૬. કોચેનો કલાવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
૭. પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસાના સીમાસ્તંભો - બહેચરભાઈ પટેલ
૮. પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા - ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર
૯. સાર્ત્રનો સાહિત્યવિચાર - સુમન શાહ
૧૦. કલામીમાંસા સન્નિધાન - સુમન શાહ
૧૧. શબ્દરાગ - ડૉ. એલ.એસ.મેવાડા

પ્રશ્નપત્ર : ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ

- એકમ : ૧** ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય -૧ :
૧. ભાષાશાસ્ત્ર અને ભાષાવિજ્ઞાનનો ભેદ-અભેદ
 ૨. ભાષાવિજ્ઞાનનો વિષયપ્રદેશ, કાર્યક્ષેત્ર
 ૩. ભાષા અધ્યયનનું મહત્વ
 ૪. ભાષા-અધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિઓ
(વર્ણનાત્મક, ઐતિહાસિક અને તુલનાત્મક પદ્ધતિ)
- એકમ : ૨** ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય -૨ :
૧. શબ્દ અને અર્થનો સંબંધ
 ૨. ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓ
(ધ્વનિવિજ્ઞાન, પદવિજ્ઞાન, અર્થવિજ્ઞાન, વાક્યવિજ્ઞાન)
 ૩. ભાષાવિજ્ઞાનનો અન્ય વિદ્યાશાખાઓ સાથેનો સંબંધ :
 ૧. ભાષાવિજ્ઞાન અને શરીરવિજ્ઞાન
 ૨. ભાષાવિજ્ઞાન અને મનોવિજ્ઞાન
 ૩. ભાષાવિજ્ઞાન અને વ્યાકરણ
 ૪. ભાષાવિજ્ઞાન અને નૃવંશશાસ્ત્ર
 ૫. ભાષાવિજ્ઞાન અને સાહિત્ય
 ૬. ભાષાવિજ્ઞાન અને ઇતિહાસ
- એકમ : ૩** ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયાનો અભ્યાસ :
૧. ઉચ્ચારણપ્રક્રિયા, વાગ્-અવયવો અને તેમનું કાર્ય
 ૨. ધ્વનિ, ધ્વનિઘટક અને ઉપધ્વનિઘટક
 ૩. માન્યભાષા અને બોલી
 ૪. ભાષામિશ્રણો : પિડજિન અને કેઓલ
- એકમ : ૪** ભાષા અને ગુજરાતી ભાષા-અભ્યાસ :
૧. ભાષા વર્ગીકરણની પદ્ધતિઓ
 ૨. રૂપઘટક અને ઉપરૂપઘટક

૩. વાક્યગુણ (આકાંક્ષા - યોગ્યતા - સંનિધિ) અને વાક્યના પ્રકાર
૪. ગુજરાતની સરહદી બોલીઓ (ભીલી, ખાનદેશી, કચ્છી, મારવાડી આદિ)

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ : જયંત કોઠારી
૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન : પ્રબોધ પંડિત
૩. ગુજરાતી ભાષા - ઉદ્ભવ, વિકાસ અને સ્વરૂપ : ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૪. ભાષાવિજ્ઞાન : ખંડ - ૧ (સિદ્ધાંત નિરૂપણ) : ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૫. વ્યુત્પત્તિવિચાર : ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૬. બોલીવિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૭. ભાષાસમાજ અને સાહિત્ય : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૮. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૯. ગુજરાતી વ્યાકરણ : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૧૦. ભાષાવિજ્ઞાન : સિદ્ધાંતવિમર્શ - ડૉ. દિનેશ પટેલીયા
૧૧. રૂપશાસ્ત્ર : એક પરિચય : ડૉ. ઊર્મિ દેસાઈ
૧૨. અધીત : પર્વ - ૪, સંપાદકો : જે.એમ. ચન્દ્રવાડિયા અને અન્ય

○

OPTION - I

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસ્વરૂપનો કૃતિલક્ષી અભ્યાસ - ગદ્ય

નિયતસ્વરૂપ : એકાંકી

નિયત કૃતિ :

આદર્શ એકાંકી

સંપાદક : સતીશ વ્યાસ

પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ

એકમ : ૧ એકાંકી : સાહિત્યસ્વરૂપ - વિકાસ :

૧. સાહિત્યસ્વરૂપ સંદર્ભે એકાંકીનું સ્વરૂપ-લાક્ષણિકતાઓ
૨. એકાંકીનો ઉદ્ભવ અને મહત્વનાં સ્થિત્યંતરો
(પ્રમુખ એકાંકીકારોનું પ્રદાન)

એકમ : ૨ કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ :

૧. ઉમાશંકર જોશી	: ૧. કડલાં
૨. જયંતિ દલાલ	: ૨. માની દીકરી
૩. યુનીલાલ મડિયા	: ૩. મહાજનને ખોરડે
૪. લાભશંકર ઠાકર	: ૪. બાથટબમાં માછલી
	૫. કાહે કોયલ શોર મચાચે રે
૫. મધુરાય	: ૬. અશ્વત્થામા
૬. ચિનુમોદી	: ૭. હુકમ, માલિક

નિયત એકાંકીઓનો સમીક્ષાત્મક અભ્યાસ (ત્રણમાંથી એક)

એકમ : ૩ કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ : (સમીક્ષાત્મક જનરલ (સામાન્ય) પ્રશ્નો)

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો :

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. સ્વરૂપ સન્નિધાન - સુમન શાહ
૨. સત્તર સાહિત્ય સ્વરૂપો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૩. ગુજરાતી એકાંકી સાહિત્યમાં એબ્સર્ડનો ઉન્મેષ - ડૉ. રાજેશ ત્રિવેદી
૪. સાઠોત્તરી ગુજરાતી મૌલિક દીર્ઘનાટક - ડૉ. પ્રભુદાસ પટેલ
૫. બૃહદ નાટ્યલોક - જશવંત શેખડીવાળા
૬. નાટ્યનાંદી - ભરત મહેતા
૭. નાટ્યાવલિ - ચિનુ મોદી

○

OPTION - II

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસ્વરૂપનો કૃતિલક્ષી અભ્યાસ - પદ્ય

નિયત સ્વરૂપ : ગઝલ

નિયત કૃતિ :

‘ગઝલ-૧૦૧’

સંપાદક : રમેશ પુરોહિત

પ્રકાશન : નવભારત સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ

એકમ : ૧ સાહિત્યસ્વરૂપ સંદર્ભે ગઝલનું સ્વરૂપ - લાક્ષણિકતાઓ
ગુજરાતીમાં ગઝલનો ઉદ્ભવ અને મહત્વનાં સ્થિત્યંતરો
(પ્રમુખ ગઝલકારોનું પ્રદાન)

એકમ : ૨ કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ

૧. અમૃત ધાયલ	:	૧. અમે ઘારી નહોતી એવી...
		૨. કાજળભર્યાં નયનનાં કામણ...
૨. આદિલ મન્સૂરી	:	૩. જ્યારે પ્રણયની જગમાં...
		૪. નદીની રેતમાં રમતું...
૩. ગની દહીંવાલા	:	૫. તમારાં અહીં આજ...
		૬. સાવ અમસ્તું નાહક નાહક...
૪. ચિનુ મોદી	:	૭. ડર મને મારે જ...
		૮. પર્વતને નામે પથ્થર...
૫. બરકત વીરાણી	:	૯. જીવનને સ્વપ્ન માનું છું...
‘બેફામ’		૧૦. સપના રૂપે ય આપ...
૬. ભગવતીકુમાર શર્મા	:	૧૧. અમે માંઘી વચ્ચે...
૭. મનહર મોદી	:	૧૨. એક કે બે પળ...
૮. મનોજ ખંડેરિયા	:	૧૩. ક્ષણોને તોડવા બેસું તો...

	૧૪. પકડો કલમ ને...
૯. મરીઝ	: ૧૫. બસ એટલી સમજ...
	૧૬. હું ક્યાં કહું છું...
૧૦. રમેશ પારેખ	: ૧૭. આંખોમાં આવી રીતે...
	૧૮. હથેળી બહુ વહેમવાળી...
૧૧. રાજેન્દ્ર શુક્લ	: ૧૯. કીડી સમી કાણોની...
	૨૦. સૂરજને ઠેઠ સાંજે...
૧૨. વેણીભાઈ પુરોહિત	: ૨૧. આ તરફ એની મુરાદો...
૧૩. શયદા	: ૨૨. જાશુ, જઈને મોતનથી...
૧૪. 'શૂન્ય' પાલનપુરી	: ૨૩. પાગલ છે જમાનો ફૂલોનો...
૧૫. શેખાદમ આબુવાલા	: ૨૪. ફૂલોનું શું થશે...
૧૬. 'સેફ' પાલનપુરી	: ૨૫. ખુશ્બૂમાં ખીલેલાં ફૂલ...
૧૭. હરીન્દ્ર દવે	: ૨૬. આંસુને પી ગયો છું...

ગઝલનો આસ્વાદમૂલક અભ્યાસ (ત્રણમાંથી એક)

એકમ : ૩ કૃતિના સમીક્ષાત્મક સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો :

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો :

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગઝલ : રૂપ અને રંગ - રઈશ મનીઆર
૨. મધુવન - હરીન્દ્ર દવે
૩. ગમી તે ગઝલ - ચિન્તુ મોદી, આદિલ 'મન્સૂરી' અને મનહર મોદી
૪. ગુજરાતની ગઝલો - ડી. બ. કૃષ્ણલાલ મો. ઝવેરી
૫. ગઝલનું પરિશીલન - શ્રી લલિત રાણા 'આતશ ભારતીય' (નવભારત)
૬. રૂપ એક, રંગ અનેક - ડૉ. એસ.એસ.રાહી (ડિવાઈન)
૭. ગઝલ : સંજ્ઞા અને સંપ્રત્યય - ડૉ. એસ.એસ.રાહી
૮. ગઝલસન્નિધિ - ડૉ. એસ.એસ.રાહી
૯. ગઝલલોક - ડૉ. એસ.એસ.રાહી

M.A. : SEMESTER - III : CORE ELECTIVE - PAPER - CE - 304

OPTION - III

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યિક પત્રકારત્વ

- એકમ : ૧
૧. સાહિત્ય અને સમૂહ માધ્યમો, સાહિત્યિક પત્રકારત્વની વિભાવના, સાહિત્યિક પત્રકારત્વનું પ્રયોજન, કાર્યક્ષેત્ર, દૈનિકો તથા સામયિકોનું સાહિત્યિક પત્રકારત્વ
 ૨. સાહિત્ય અને વર્તમાનપત્રો-સામયિકો, સાહિત્ય અને લેખો, સાહિત્ય અને ટેલિવિઝન, સાહિત્ય અને રેડિયો

- એકમ : ૨ સુધારકયુગ અને પંડિતયુગ : સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને સામયિકો :

(અ) સુધારકયુગ :

૧. દાંડિયો
૨. ગુજરાત શાળાપત્ર

(બ) પંડિતયુગ :

૧. પ્રિયંવદા
૨. સુદર્શન
૩. વસંત

- એકમ : ૩ (અ) ગાંધીયુગ : સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને સામયિકો :

૧. વીસમીસદી
૨. કુમાર
૩. સંસ્કૃતિ

- (બ) અનુગાંધીયુગ તથા આધુનિકયુગ : સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને સામયિકો :

૧. પરબ
૨. શબ્દસૃષ્ટિ
૩. ફાર્બસ ગુજરાતી ત્રૈમાસિક

એકમ : ૪ કેટલાક પ્રમુખ સાહિત્યિક પત્રકારોનું પ્રદાન :

૧. ગાંધીજી
૨. ક.મા.મુનશી
૩. ઝવેરચંદ મેઘાણી
૪. સુરેશ જોષી

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. અને સાહિત્ય - સંપાદક : યશવંત ત્રિવેદી
૨. પત્રકારત્વ અને સાહિત્ય - સંપાદક : યશવંત ત્રિવેદી
૩. સંદર્ભ - જયંત કોઠારી
૪. સાહિત્યરંગી પત્રકારત્વ - અમિતા ઠાકોર
૫. સામયિકોની સૃષ્ટિ - સંપાદક : યાસીન દલાલ
૬. પત્રકારત્વના પ્રવાહો - વિષ્ણુ પંડ્યા
૭. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ - સંપાદક : કુમારપાળ દેસાઈ
૮. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ - સંપાદક : કિશોર વ્યાસ
૯. સમૂહ માધ્યમો અને સાહિત્ય - પ્રીતિ શાહ
૧૦. પ્રખર પત્રકારો - યાસીન દલાલ
૧૧. પ્રકાંડ પત્રકારો - યાસીન દલાલ
૧૨. મીડિયા મેસેજ - સુમન શાહ
૧૩. ગુજરાતનું પત્રકારત્વ અને સૌરાષ્ટ્ર - ડૉ. હરપાલ રાણા
૧૪. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી પત્રકારત્વ - વિષ્ણુ પંડ્યા

○

પ્રશ્નપત્ર : કૃતિ-અભ્યાસ : ભારતીયસાહિત્ય

શૈક્ષણિક હેતુઓ

૧. વિદ્યાર્થીઓ ભારતીયસાહિત્યના પરિચયમાં આવે.
૨. વિદ્યાર્થીઓ ભારતીયસાહિત્યમાં રસ-રુચિ દાખવતા થાય.
૩. વિદ્યાર્થીઓ ભારતીયસાહિત્યનાં ભાવ-વિચાર-વારસો-સંસ્કૃતિને જાણે-પ્રમાણે.

નિયત કૃતિઓ

(૧)

‘બનગરવાડી’ (લેખક : વ્યંકટેશ માડગૂળકર)

અનુવાદક : અવનિશ ભટ્ટ

પ્રકાશક : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

(૨)

‘પ્રેમચંદની વાર્તાઓ’ (લેખક : પ્રેમચંદ)

અનુવાદક : અમિષાબેન વિજયકુમાર શાહ

પ્રકાશક : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ

૧. વિજોગ
૨. ઈદગાહ
૩. કફન
૪. મીઠાનો જમાદાર
૫. પોષની રાત
૬. વૃદ્ધ કાકી
૭. શતરંજના ખેલાડી
૮. સુજાન ભગત

એકમ : ૧ કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : 'બનગરવાડી'

એકમ : ૨ કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ : 'બનગરવાડી'

એકમ : ૩ કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : 'પ્રેમચંદની વાતાઓ'

એકમ : ૪ કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ : 'પ્રેમચંદની વાતાઓ'

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં મૂળકૃતિનો ગુજરાતીમાં થયેલો અનુવાદ જ પાઠ્યક્રમમાં વિદ્યાર્થીએ ભણવાનો રહેશે. આથી કૃતિને જ કેન્દ્રમાં રાખી કૃતિલક્ષી અભ્યાસ જ વિદ્યાર્થીએ કરવાનો છે. જેથી કરીને કૃતિનું સ્વરૂપ, કૃતિની અનુવાદચર્યા આ પ્રશ્નપત્રમાં અપેક્ષિત નથી.

○

SEMESTER - IV

M. A. : SEMESTER - IV : CORE COMPULSORY : PAPER - CC - 401

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી વિવેચનની પરંપરા

એકમ : ૧ વિવેચનવિચાર :

૧. વિવેચન : સંજ્ઞા અને પ્રકારો
૨. ગુજરાતી વિવેચનની પરંપરા

એકમ : ૨ વિવેચનવિકાસ :

૧. સુધારકયુગની વિવેચનપ્રવૃત્તિ
૨. પંડિતયુગની વિવેચનપ્રવૃત્તિ
૩. ગાંધીયુગની વિવેચનપ્રવૃત્તિ
૪. અનુગાંધીયુગની વિવેચનપ્રવૃત્તિ
૫. આધુનિકયુગની વિવેચનપ્રવૃત્તિ
૬. અનુ-આધુનિકયુગની વિવેચનપ્રવૃત્તિ

એકમ : ૩ વિવેચકોનું પ્રદાન :

૧. નવલરામનું વિવેચન
૨. નરસિંહરાવ દિવેટિયાનું વિવેચન
૩. વિજયરાય વૈધનું વિવેચન
૪. વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદીનું વિવેચન
૫. સુરેશ જોષીનું વિવેચન
૬. જયંત કોઠારીનું વિવેચન

એકમ : ૪ વિવેચનકૃતિઓનો અભ્યાસ :

૧. નિકષરેખા - વિશ્વનાથ મ. ભટ્ટ
૨. અર્વાચીન કવિતા - સુન્દરમ્
૩. અપરિચિત 'અ', અપરિચિત 'બ' - ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા
૪. કળા, સાહિત્ય, વિવેચન - પ્રમોદકુમાર પટેલ

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન - જયંત કોઠારી
૨. વિવેચનની ભૂમિકા - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૩. સાહિત્યવિવેચનના સિદ્ધાંતો - નગીનદાસ પારેખ
૪. આપણું વિવેચનસાહિત્ય - હીરા ક. મહેતા
૫. વાત આપણા વિવેચનની - શિરીષ પંચાલ
૬. સાહિત્ય વિવેચન : રામનારાયણ પાઠક, સંપાદક : શિરીષ પંચાલ
૭. સાહિત્ય વિવેચન : વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી, સંપાદક : શિરીષ પંચાલ
૮. સાહિત્ય વિવેચન : સુરેશ જોષી, સંપાદક : શિરીષ પંચાલ
૯. સાહિત્ય વિવેચન : ભાગ ૧-૨, ઉમાશંકર જોષી, સંપાદક : શિરીષ પંચાલ
૧૦. સાહિત્ય વિવેચન : હરિવલ્લભ ભાયાણી, સંપાદક : શિરીષ પંચાલ
૧૧. સાહિત્ય વિવેચન : જયંત કોઠારી, સંપાદક : શિરીષ પંચાલ
૧૨. વાત આપણા વિવેચનની (પૂર્વાર્ધ અને ઉત્તરાર્ધ) : શિરીષ પંચાલ
૧૩. વિવેચનસંદર્ભ - રમણ સોની

○

M. A. : SEMESTER - IV : CORE COMPULSORY : PAPER - CC - 402

પ્રશ્નપત્ર : ભાષા-સાહિત્ય કૌશલ્ય

- એકમ : ૧ નિબંધલેખન : ગુણ : ૧૪
આ એકમમાં સાંપ્રત પ્રવાહો પર, પ્રકૃતિ-કુદરતને અનુલક્ષીને, કોઈ કુદરતી કે માનવસર્જિત આફત પર નિબંધ લખવાનો રહેશે.
- એકમ : ૨ સાહિત્યિક નિબંધલેખન : ગુણ : ૧૪
આ એકમમાં કોઈપણ એક સાહિત્યિક વિષય પર નિબંધ લખવાનો રહેશે.
જેમ કે, પાશ્ચાત્ય સાહિત્યનો ગુજરાતી સાહિત્ય પર પ્રભાવ... વગેરે.
- એકમ : ૩ કાવ્યકૃતિની સમીક્ષા - કાવ્યનું રસલક્ષી - મૂલ્યાંકન - આસ્વાદલેખન ગુણ : ૧૪
- એકમ : ૪ કાવ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર ગુણ : ૧૪
વિકલ્પે
ગદ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર
- એકમ : ૫ સાહિત્યિક કૃતિનું અવલોકન : (ત્રણમાંથી એક વિશે કૃતિસમીક્ષા પૂછાશે) ગુણ : ૧૪
૧. નવનિધિ - બળવંત જાની : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
૨. ફૂલની ચરી - જિતેન્દ્ર કા.વ્યાસ : રન્નાદે પ્રકાશન, અમદાવાદ
૩. મને ટાણા લઈ જાવ - માય ડિયર જયુ : લટુર પ્રકાશન, ભાવનગર
૪. એ વર્ષો, એ દિવસો - પ્રાગજીભાઈ ભામ્ભી : ફલેમિંગો પ્રકાશન, અમદાવાદ
૫. તરસ્યા મલકનો મેઘ - મણિલાલ હ. પટેલ : વિશ્વકોશ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે નહીં.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. સાહિત્યિક નિબંધો - સંપાદક : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

૨. સંદર્ભ - સંપાદક : જયંત કોઠારી.
૩. ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ : સુરેશ જોષી.
૪. કવિતાની સમજ : હેમન્ત દેસાઈ.
૫. સાહિત્યાયન : બાબુ દાવલપુરા
૬. અપઠિત લેખનકૌશલ અને પરિશીલન : નીતિન વડગામા
૭. સાહિત્યમાં વિવેક - અનુવાદક : નગીનદાસ પારેખ
૮. કાવ્યાસ્વાદ - સંપાદક : હર્ષદ ત્રિવેદી
૯. સાહિત્યિક નિબંધસંગ્રહ - સંપાદક : રતિલાલ દવે, વિનાયક રાવલ
૧૦. સાહિત્યાયન - બાબુ દાવલપુરા
૧૧. સ્મૃતિરસે છલોછલ 'નવનિધિ' : ઉત્પલ પટેલ, 'પરબ' સામયિક, ડિસેમ્બર : ૨૦૧૪
૧૨. વેધક સંસ્મરણકથા : 'એ વર્ષો, એ દિવસો' : ઉત્પલ પટેલ, 'પરબ' સામયિક, ઓગષ્ટ : ૨૦૧૫

○

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન

- એકમ : ૧ ભાષાવિકાસ ભૂમિકા :
૧. પ્રાચીન ભારતીય આર્ય (સંસ્કૃત)થી મધ્યભારતીય આર્ય (પ્રાકૃત-અપભ્રંશ) સુધી આવતાં થયેલાં મહત્વનાં ધ્વનિ (સ્વર-વ્યંજન) અને વ્યાકરણીય (નામિક-આખ્યાતિક) પરિવર્તનો
 ૨. ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને તેના વિકાસ તબક્કાઓ
(અ) અપભ્રંશથી જૂની ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન
(બ) જૂની ગુજરાતીથી મધ્યકાલીન ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન
(ક) મધ્યકાલીન ગુજરાતીથી અર્વાચીન ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન
- એકમ : ૨ ગુજરાતી ભાષાના ધ્વનિ ઘટકોનો અભ્યાસ :
૧. ગુજરાતી ભાષાની સ્વરવ્યવસ્થા, ગુજરાતીના માન્ય સ્વરો
 ૨. ગુજરાતી ભાષાના સ્પર્શ વ્યંજનો
 ૩. ગુજરાતી ભાષાના સંઘર્ષી ધ્વનિઓ
 ૪. ગુજરાતી ભાષાના અર્ધસ્વરો
 ૫. ગુજરાતી ભાષાના અનુનાસિકો
- એકમ : ૩ ભાષા અધ્યયનકાર્યનો ઐતિહાસિક પરિચય :
૧. પ્રાચીન ભારતમાં થયેલ ભાષાઅધ્યયન
 ૨. ગુજરાતી ભાષાઅધ્યયન ક્ષેત્રે વિદ્વાનોનું પ્રદાન
(હેમચંદ્રાચાર્ય, નરસિંહરાવ દિવેટીયા, કે.કા.શાસ્ત્રી, ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી,
ડૉ. પ્રબોધ પંડિત, ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ)
 ૩. ભાષા પરિવર્તનનો ખ્યાલ અને ધ્વનિપરિવર્તનના પ્રકારો
 ૪. અર્થપરિવર્તન અને તેના પ્રકારો.
- કએકમ : ૪ અર્વાચીન ગુજરાતી ભાષાસ્વરૂપ અને તેનું અધ્યયન :
૧. ગુજરાતી બોલીઓ (પટણી, સુરતી, સૌરાષ્ટ્રી, ચરોતરી)
 ૨. વાક્યમાં પદક્રમ
 ૩. વાક્યમાં પદસંવાદ

૪. ગુજરાતી ભાષાની લાક્ષણિકતા (ઉચ્ચારણ, સૂરભાર, જંકચર, વચન, લિંગ, વિભક્તિ સંદર્ભે)
૫. ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ : જયંત કોઠારી
૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન : પ્રબોધ પંડિત
૩. ગુજરાતી ભાષા - ઉદ્ભવ, વિકાસ અને સ્વરૂપ : ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૪. ભાષાવિજ્ઞાન : ખંડ - ૧ (સિદ્ધાંત નિરૂપણ) : ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૫. વ્યુત્પત્તિવિચાર : ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૬. બોલીવિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૭. ભાષાસમાજ અને સાહિત્ય : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૮. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૯. ગુજરાતી વ્યાકરણ : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૧૦. ભાષાવિજ્ઞાન : સિદ્ધાંતવિમર્શ - ડૉ. દિનેશ પટેલીયા
૧૧. રૂપશાસ્ત્ર : એક પરિચય : ડૉ. ઊર્મિ દેસાઈ
૧૨. અધીત : પર્વ - ૪, સંપાદકો : જે.એમ.ચન્દ્રવાડિયા અને અન્ય

○

OPTION - I

પ્રશ્નપત્ર : અનુવાદ વિજ્ઞાન અને અનુવાદ સાહિત્ય

નિયત કૃતિ :

વાર્તાવિશેષ : સઆદત હસન મન્ટો

અનુવાદ : મોહન દાંડીકર

પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ

- એકમ : ૧
૧. અનુવાદનું સ્વરૂપ અને એની વ્યાખ્યાઓ
 ૨. અનુવાદની આવશ્યકતા અને ઉપયોગિતા
 ૩. અનુવાદકની સજ્જતા
 ૪. અનુવાદના પ્રકાર
 ૫. અનુવાદની સમસ્યાઓ અને તેના ઉકેલ
 ૬. અનુવાદની મર્યાદાઓ
- એકમ : ૨
૧. ગુજરાતી ભાષાની પ્રમુખ કૃતિઓનો પરભાષામાં અનુવાદ
 ૨. પરભાષાની પ્રમુખ કૃતિઓનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ
- એકમ : ૩
- મૂળ કૃતિ અને અનુદિત કૃતિનો તૂલનાત્મક અભ્યાસ : (અનુવાદ સંદર્ભે)
- એકમ : ૪
- અનુદિત કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો
- એકમ : ૫
- ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. નિવેદન - અનિલા દલાલ
૨. અનુવાદવિજ્ઞાન - મોહનભાઈ પટેલ
૩. અનુવાદ કલા - અનુવાદ નવનીત મદ્રાસી
૪. અનુવાદની સમસ્યાઓ : એક સંગોષ્ઠિ - સંપાદક : મોહનભાઈ પટેલ

OPTION - II

પ્રશ્નપત્ર : ભારતીયતા અને ભારતીય સાહિત્ય

- એકમ : ૧ (અ) ૧. ભારતીયતા : સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
૨. ભારતીયતાની વિભાવના અને લક્ષણો
- (બ) ૧. ભારતીયતા : વિભિન્ન પરિપ્રેક્ષ્યમાં
૨. ભારતીયતા અને રાષ્ટ્રીયતા
૩. ભારતીયતા અને પશ્ચિમીકરણ
૪. ભારતીયતા અને આધુનિકતા
૫. ભારતીયતા અને આધ્યાત્મિકતા
- એકમ : ૨ ૧. ગુજરાતી નવલકથામાં ભારતીયતા
૨. ગુજરાતી કવિતામાં ભારતીયતા
- એકમ : ૩ નિયત કૃતિ : 'સરસ્વતીચંદ્ર' (ભાગ : ૧-૪) : ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી
- એકમ : ૪ નિયત કૃતિ 'ગોરા' : રવીન્દ્રનાથ ટાગોર
- એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય : ભારતીય સંદર્ભ - ડૉ. ચૈતન્ય દેસાઈ
૨. આધુનિક ભારતીય સાહિત્ય - અનુવાદ : જયંત બક્ષી
૩. રાષ્ટ્રીયએકતા ઓર ભારતીય સાહિત્ય - સંપાદક : યોગેન્દ્ર ગોસ્વામી
૪. અર્જિત - ડૉ. દીપક પટેલ
૫. 'સ્વાધ્યાય' અંક એપ્રિલ - સપ્ટે - ૧૯૯૬ - ડૉ. નરેશ વેદ
૬. 'ગોરા' - સંપાદક : ભરત મહેતા,
૭. કથાસાહિત્યમાં ભારતીયતા - સંપાદન : જગદીશચંદ્ર ચ. પટેલ
૮. ભારતીય શબ્દ અને સંવેદના - પ્રવીણ દરજી

८. संस्कृतिसंदर्भ - सं. रघुवीर थौधरी
१०. भारतीय संस्कृति - ताने गुरुलु
११. भारतीय नवलकथा - बिपिन आशर
१२. भारतीय टूंडी वार्ता - बिपिन आशर
१३. आनंद यात्रानां साथी - डॉ. योगेन्द्र व्यास
१४. भारतीय नवलकथा - भरत महेता

○

OPTION - III

પ્રશ્નપત્ર : Dissertation

નોંધ : ડિઝર્ટેશન રાખનાર વિદ્યાર્થીને નિમ્નસૂચિત શરતો બંધનકર્તા રહેશે.

૧. ડિઝર્ટેશનનો વિષય વિદ્યાર્થીએ સ્થાનિક અનુસ્નાતક અધ્યાપકની સાથે રહી તેમની સંમતિથી નક્કી કરવાનો રહેશે તથા પ્રવેશની આખર તારીખ પછીના એક મહિના સુધીમાં યુનિવર્સિટીમાં સંમતિ માટે જાણ કરવાની રહેશે. મંજૂરી મેળવવા અરજ સાથે વિદ્યાર્થીએ સેમેસ્ટર-૩ (ત્રણ)ની પ્રમાણિત કરેલી ગુણપત્રકની નકલ રજૂ કરવાની રહેશે.
૨. ડિઝર્ટેશનનું માર્ગદર્શન સ્થાનિક અધ્યાપક જ કરશે.
૩. અન્ય પ્રશ્નપત્રની જેમ ડિઝર્ટેશનના પ્રશ્નપત્રના પણ અઠવાડિક ચાર તાસ રહેશે. એક અનુસ્નાતક અધ્યાપક ડિઝર્ટેશનના એક અથવા એકથી વધુ ત્રણ વિદ્યાર્થીઓને માર્ગદર્શન આપી શકાશે.
૪. વિદ્યાર્થીએ ડિઝર્ટેશનના વિષય ઉપર આશરે ૧૦૦ પાનાનો વિવેચનાત્મક નિબંધ લખવાનો રહેશે. પાનાંની સંખ્યા આધાર માટે છે. લેખનની ગુણવત્તા મૂલ્યાંકનના કેન્દ્રમાં રહેશે.
૫. આ નિબંધ - નિબંધો યુનિવર્સિટી પરીક્ષા શરૂ થાય ત્યાં સુધીમાં પ્રોફેસર-ઈન-ચાર્જના પ્રમાણપત્ર સાથે યુનિવર્સિટી પરીક્ષા વિભાગ ઉપર પરીક્ષણકાર્ય માટે મોકલી આપવાના રહેશે.
૬. કોઈ પણ અનુસ્નાતક શિક્ષક ડિઝર્ટેશનનો પરીક્ષક થઈ શકશે.
૭. અન્ય પ્રશ્નપત્રની જેમ જ ડિઝર્ટેશન પણ ૧૦૦ ગુણનું રહેશે.

ગુણ વિભાજન :

ડિઝર્ટેશનનું બાહ્ય મૂલ્યાંકન :	૭૦ ગુણ
ડિઝર્ટેશન વાય-વા :	૩૦ ગુણ
કુલ ગુણ :	૧૦૦ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર : કૃતિ-અભ્યાસ : વિશ્વસાહિત્ય

શૈક્ષણિક હેતુઓ

૧. વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વસાહિત્યના પરિચયમાં આવે.
૨. વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વસાહિત્યમાં રસ-રુચિ દાખવતા થાય.
૩. વિદ્યાર્થીઓ વિશ્વસાહિત્યનાં ભાવ-વિચાર-વારસો-સંસ્કૃતિને જાણે-પ્રમાણે.

નિયત કૃતિઓ

(૧)

‘અપરાજેય’ (ધ ઓલ્ડ મેન ઍન્ડ ધ સી)

લેખક : અર્નેસ્ટ હેમિંગ્વે

અનુવાદક : રવીન્દ્ર ઠાકોર

પ્રકાશક : શબ્દલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ

(૨)

‘૧૫ જગપ્રસિદ્ધ વાર્તાઓ’

અનુવાદક : મોહનલાલ પટેલ

પ્રકાશક : શબ્દલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ

૧. આખરી પાઠ
૨. એલેક્ઝાન્ડર
૩. ચુંબન
૪. જિમી વેલેન્ટાઈન
૫. ઘર
૬. અદૃશ્ય સંગ્રહ
૭. જુનિયસ માબલ્ટી
૮. મૂઠી ખજૂર

એકમ : ૧ કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : 'અપરાજેય'

એકમ : ૨ કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ : 'અપરાજેય'

એકમ : ૩ કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : '૧૫ જગપ્રસિદ્ધ વાર્તાઓ'

એકમ : ૪ કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ : '૧૫ જગપ્રસિદ્ધ વાર્તાઓ'

એકમ : ૫ ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી ત્રણ-ત્રણ એવા કુલ ૧૨ હેતુલક્ષી પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં ૭ પ્રશ્નોના ઉત્તરો વિદ્યાર્થીએ આપવાના રહેશે.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં મૂળકૃતિનો ગુજરાતીમાં થયેલો અનુવાદ જ પાઠ્યક્રમમાં વિદ્યાર્થીએ ભણવાનો રહેશે. આથી કૃતિને જ કેન્દ્રમાં રાખી કૃતિલક્ષી અભ્યાસ જ વિદ્યાર્થીએ કરવાનો છે. જેથી કરીને કૃતિનું સ્વરૂપ, કૃતિની અનુવાદચર્યા આ પ્રશ્નપત્રમાં અપેક્ષિત નથી.

○